

Parlamentul României Senat

Secretar General

Memorandum intern

Către: Biroul Permanent al Senatului

**De la: Secretar General al Senatului
Domnul Mario-Ovidiu Oprea**

Tema: Semnarea la nivel tehnic a Declarației Comune privind cooperarea și cercetarea comună în domeniul integrării europene, între Senatul României și Rada Supremă a Ucrainei

INTER PARES | Parlamente în parteneriat – este proiectul global al Uniunii Europene pentru consolidarea capacității parlamentelor, fiind primul proiect parlamentar global de acest fel. Finanțat de UE și implementat de International IDEA, scopul său este de a consolida capacitatea parlamentelor din țările partenere, prin îmbunătățirea funcțiilor lor legislative, de supraveghere, reprezentative, bugetare și administrative.

În parteneriat cu Programul INTER PARES, Serviciul de studii legislative al Radei Supreme a Ucrainei a organizat la Kiev, în perioada 11-12 septembrie 2025, Workshopul "Enhancing Parliamentary Effectiveness: The Role of Research Services in European Integration"

Workshop-ul și-a propus să consolideze rolul serviciilor de cercetare parlamentară în sprijinirea activității parlamentare în contextul integrării europene. Evenimentul a reunit departamente de cercetare din parlamentele naționale ale următoarelor țări ale UE: Austria, Republica Cehă, Italia, Lituania, Polonia, România, Slovenia; Serviciul de Cercetare al Parlamentului European și Serviciul de Cercetare al Radei Supreme a Ucrainei.

Din partea Senatului României a participat dna Iulia Hanellore Ștefănescu, consilier parlamentar în cadrul Direcției generale legislative, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială.

În urma acestui eveniment, partea ucraineană a inițiat semnarea unei Declarații comune (Joint Statement), privind cooperarea și cercetarea în domeniul integrării între administrațiile parlamentelor participante.

Potrivit punctului de vedere oficial al Ministerului Afacerilor Externe, asumarea Declarației ar consolida profilul României ca partener ferm în sprijinirea integrării europene a Ucrainei, transmițând un semnal politic și instituțional de solidaritate.

Mai mult, semnarea Declarației al cărei text nu generează obligații financiare sau juridice, ci stabilește obiective generale de cooperare, ar consolida vizibilitatea României, implicit a instituției Senatului României, ca promotor al valorilor democratice și al diplomației parlamentare.

Propunem :

Semnarea la nivel tehnic a Declarației Comune privind cooperarea și cercetarea comună în domeniul integrării europene, între Senatul României și Rada Supremă a Ucrainei.

Avizat,

Izabela Chencu

Secretar General adjunct al Senatului
Punct focal de colaborare cu Programul INTER PARES

Anexe:

Text Declarație

Punct de vedere MAE

DRAFT JOINT STATEMENT on Cooperation and Joint Research in the Field of European Integration

12 September 2025

We, the representatives of the Research Service of the Verkhovna Rada of Ukraine and of the parliamentary research units of the national parliaments of Austria, the Czech Republic, the Italian Republic, the Republic of Lithuania, the Republic of Poland, Romania, and the Republic of Slovenia, who participated in the seminar *"Enhancing Parliamentary Effectiveness: The Role of Research Services in the Process of European Integration"* on September 11-12, 2025 on the occasion of the 3rd anniversary of the establishment of the Research Service of the Verkhovna Rada of Ukraine, hereby agree as follows:

1. Joint Commitments

We reaffirm our commitment to strengthening cooperation among parliamentary research units with a view to promoting democratic governance, improving the quality of law-making, and fostering evidence-based legislative decision-making.

2. Strategic Areas of Cooperation

We identify the following strategic areas for strengthened cooperation:

- **analytical support to parliamentary activity based on research:** sharing experience and best practices to ensure the provision of independent, objective and timely research and analytical assistance to parliaments and parliamentarians;
- **strengthening the capacity for ethics, objectivity, and impartiality in parliamentary research:** ensuring the highest-quality professional assistance at all stages of the legislative process;
- **adaptation of national legislation to EU law:** considering joint research and analytical reviews, as well as exchanging methodologies that support the harmonisation of national legislation with the EU acquis;
- **foresight and innovation:** implementing forward-looking methods in research, including foresight analysis, to help anticipate future challenges, highlight potential priorities and support legislative processes;
- **capacity development:** exploring opportunities to enhance the professional skills and competences of staff of parliamentary research units through joint trainings, seminars and peer-to-peer learning;
- **information exchange:** encouraging communication and knowledge-sharing among parliamentary research units.

3. Areas of Joint Research Projects

We express interest in the development of joint research projects with the aim of:

- supporting the Verkhovna Rada of Ukraine in the process of European integration, in particular with regard to the harmonisation of national legislation with the EU acquis and the strengthening of the institutional capacity of the parliament;
- promoting evidence-based law-making and strengthening the effective exercise of parliamentary oversight functions;
- preparing publications, information, and analytical materials on current issues of legislative support for public policy.
- developing digitalization in parliamentary work, including the use of advanced data analytics, digital platforms, and AI tools to enhance the efficiency of legislative processes and support evidence-based decision-making.

4. Next Steps

- explore the creation of a common digital hub for parliamentary research units to share data, best practices, and research outputs in real time;
- establish a working group to coordinate joint initiatives, with each parliamentary research unit designating a representative to participate in its work;
- develop a roadmap for the implementation of the agreed areas of cooperation;
- regularly exchange information on progress made and results achieved within the framework of this cooperation.

5. Conclusion

This Joint Statement reaffirms our commitment to deepening cooperation among parliamentary research units through the exchange of experience, the pursuit of joint research and the strengthening of professional capacity, with a view to enhancing the effectiveness of the legislative process.

We also recognize the significance of exchanging knowledge and best practices in the field of European integration as a key direction for the institutional development of parliamentary research units.

Signed/approved/adopted/endorsed, 12 September 2025

Representatives of:

- the Research Service of the Verkhovna Rada of Ukraine
- the Austrian Parliament
- the Chamber of Deputies of the Czech Republic
- the Chamber of Deputies of the Italian Parliament
- the Seimas of the Republic of Lithuania
- the Sejm of the Republic of Poland
- the Senate of Romania
- the National Assembly of the Republic of Slovenia

Proiect de declarație comună
Privind cooperarea și cercetarea în domeniul integrării europene

Noi, reprezentanții Serviciului de Cercetare al Radei Supreme a Ucrainei și ai unităților de cercetare parlamentară din parlamentele naționale ale Republicii Austria, Republicii Ceha, Republicii Italiene, Republicii Lituania, Republicii Polone, României și Republicii Slovenia, participanți la seminarul cu tema „Consolidarea eficienței parlamentare: rolul serviciilor de cercetare în procesul integrării europene”, desfășurat în perioada 11–12 septembrie 2025, cu prilejul celei de-a treia aniversări a înființării Serviciului de Cercetare al Radei Supreme a Ucrainei, convenim prin prezenta asupra următoarelor:

1. Angajamente comune

Reafirmăm angajamentul nostru de a consolida cooperarea dintre unitățile de cercetare parlamentară, în scopul promovării guvernanței democratice, îmbunătățirii calității procesului legislativ și susținerii luării deciziilor bazate pe dovezi și analize obiective..

2. Domenii strategice de cooperare

Identificăm următoarele domenii strategice pentru consolidarea cooperării:

- **Suport analitic pentru activitatea parlamentară**, bazat pe cercetare: schimbul de experiență și de bune practici pentru asigurarea furnizării de asistență de cercetare și analiză independentă, obiectivă și promptă către parlamente și parlamentari;
- **Consolidarea capacității în materie de etică**, obiectivitate și imparțialitate în cercetarea parlamentară: garantarea asistenței profesionale de cea mai înaltă calitate în toate etapele procesului legislativ;
- **Adaptarea legislației naționale la dreptul Uniunii Europene**: promovarea de cercetări comune și analize comparative, precum și schimbul de metodologii care sprijină armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar;
- **Prospectivă și inovare**: implementarea metodelor de analiză prospectivă (foresight) pentru anticiparea provocărilor viitoare, identificarea priorităților potențiale și sprijinirea proceselor legislative;
- **Dezvoltarea capacităților**: explorarea oportunităților de perfecționare profesională a personalului unităților de cercetare parlamentară prin formări comune, seminare și activități de învățare interinstituțională (peer-to-peer);
- **Schimbul de informații**: promovarea comunicării și a schimbului de cunoștințe între unitățile de cercetare parlamentară.

3. Domenii ale proiectelor de cercetare comună

Ne exprimăm interesul pentru dezvoltarea de proiecte comune de cercetare având ca scop:

- **Sprijinirea Radei Supreme a Ucrainei** în procesul de integrare europeană, în special în ceea ce privește armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene și consolidarea capacității instituționale a Parlamentului;
- **Promovarea elaborării de politici publice și acte normative** bazate pe dovezi și întărirea exercitării eficiente a funcțiilor de control parlamentar;
- **Elaborarea de publicații**, materiale informative și analitice privind aspecte actuale ale sprijinului legislativ pentru politicile publice;
- **Dezvoltarea procesului de digitalizare** a activității parlamentare, inclusiv prin utilizarea analizelor avansate de date, a platformelor digitale și a instrumentelor bazate pe inteligență artificială, în vederea creșterii eficienței proceselor legislative și sprijinirii deciziilor bazate pe dovezi.

4. Pași următori

- **Explorarea posibilității creării unui hub digital comun** pentru unitățile de cercetare parlamentară, destinat partajării datelor, bunelor practici și rezultatelor cercetărilor în timp real;
- **Instituirea unui grup de lucru** pentru coordonarea inițiativelor comune, fiecare unitate de cercetare parlamentară desemnând un reprezentant care să participe la activitatea acestuia;
- **Elaborarea unei foi de parcurs** pentru implementarea domeniilor de cooperare convenite;
- **Realizarea unui schimb periodic de informații** privind progresele și rezultatele obținute în cadrul acestei cooperări.

5. Concluzie

Prezenta Declarație Comună reafirmă angajamentul nostru de a aprofunda cooperarea dintre unitățile de cercetare parlamentară prin schimbul de experiență, realizarea de cercetări comune și consolidarea capacităților profesionale, în vederea creșterii eficienței procesului legislativ.

Recunoaștem totodată importanța schimbului de cunoștințe și de bune practici în domeniul integrării europene, ca direcție esențială pentru dezvoltarea instituțională a unităților de cercetare parlamentară.

Semnat/Adoptat/Endosat la data de 12 septembrie 2025

- Serviciul de Cercetare al Radei Supreme a Ucrainei
- Parlamentul Republicii Austria
- Camera Deputaților a Republicii Cehe
- Camera Deputaților a Parlamentului Republicii Italiene
- Seimasul Republicii Lituania
- Sejmul Republicii Polone
- Senatul României
- Adunarea Națională a Republicii Slovenia

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Departamentul pentru relații cu Vecinătatea Estică

C2-1/1800

06 octombrie 2025

Stimată doamnă secretar general adjunct,

Urmare solicitării dumneavoastră nr.181/02.010.2025, privind transmiterea unui punct de vedere cu privire la substanța Declarației comune (*Joint Statement*), inițiată de partea ucraineană în marja Workshop-ului organizat în perioada 11-12 septembrie a.c., la Kiev (Ucraina), respectiv oportunitatea semnării acesteia, vă informăm următoarele:

1. Referitor la conținutul textului:

- Documentul are un caracter strict tehnic și instituțional, vizând consolidarea rolului serviciilor de cercetare parlamentară ale celor două state în sprijinirea procesului legislativ.
- Substanța sa este compatibilă cu valorile și practicile Uniunii Europene, reflectând, în egală măsură, angajamentul constant al României de a sprijini consolidarea democratică a Ucrainei și apropierea acesteia de Uniunea Europeană, inclusiv prin cooperare interparlamentară.
- Textul nu generează obligații financiare sau juridice, ci stabilește obiective generale de cooperare (de exemplu, schimb de bune practici, armonizarea legislației cu *acquis*-ul UE, consolidarea capacităților profesionale, digitalizare și inovare în procesul legislativ).

2. În ceea ce privește oportunitatea semnării textului:

- apreciem că asumarea Declarației ar consolida profilul României ca partener ferm în sprijinirea integrării europene a Ucrainei, transmițând un semnal politic și instituțional de solidaritate și, în același timp, consolidând vizibilitatea României ca promotor al valorilor democratice și al diplomației parlamentare, ca dimensiune complementară a politicii externe.

**Doamnei Izabela Chencian
Secretar general adjunct
Senat
Parlamentul României**

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

- având în vedere caracterul formal al actului, este necesară respectarea procedurilor parlamentare stabilite conform regulamentului de organizare și funcționare al Senatului, ceea ce garantează legitimitatea instituțională, coerența poziționării României și credibilitatea angajamentului asumat.

Cu deosebită considerație,

Dan Iașcu
Director general